

*Nu duceți grijă spunând ce vom mânca sau ce vom bea
sau cu ce ne vom îmbrăca [...] Doar știe Tatăl vostru
Cel ceresc că aveți nevoie de ele (Matei, 6, 31-32)*

Predică la Duminica a 3-a după Rusalii – Despre grijile vieții

Iubiți credincioși,

Sfânta Evanghelie care se citește în Duminica a 3-a după Pogorârea Sfântului Duh ne aduce în vedere învățătura Mântuitorului Iisus Hristos, în legătură cu modul în care trebuie să viețuim din punct de vedere spiritual, ca oameni liberi. Acest pasaj este relatat de Sfântul Apostol Matei în Evanghelia sa și reprezintă o parte din învățătura rostită de Mântuitorul în predica de pe munte, cuprinsă în capitolele V-VIII.

Evanghelia care s-a citit azi este menită să descumpănească în special pe cei care nu știu sau nu vor să privească textul Sfintei Scripturi într-un mod corect. Ea ne pune în vedere două chestiuni distincte, dar pe care mulți dintre noi nu le deosebesc; anume, suntem puși în situația de a distinge între *a te îngriji* și *a te îngrijora*. De fapt, Mântuitorul, în predica de pe munte, dorește să spună ascultătorilor **să nu se îngrijoreze**, nici decum să nu se îngrijească. De ce? Pentru că *a te îngriji*, este de fapt o îndeletnicire elementară a fiecărui om; fiecare dintre noi se îngrijește de hrană, de sănătate, de îmbrăcăminte ș.a.

Prin urmare, Mântuitorul nu ne oprește de la grija pe care trebuie să o avem față de condiția noastră materială, ci El ne recomandă să nu ne îngrijorăm, deoarece îngrijorarea este grija care devine povară, devine obsesie și în cele din urmă se face prioritară.

Având în vedere cele menționate, putem afirma că învățătura principală a Evangheliei de azi este de fapt **cumpăna dintre suflet și trup**, dintre ceea ce trebuie să oferim trupului și ceea ce trebuie să dăm sufletului. Este deosebit de important acest aspect, deoarece, dacă fiecare dintre noi am calcula cât timp dedicăm trupului prin hrană, îmbrăcăminte și înfrumusețări, și câte ore acordăm sufletului nostru prin rugăciune sau meditație către Dumnezeu, vom vedea că trupul este cel pe care îl avem mereu în vedere în defavoarea sufletului. Deci cea mai mare parte a noastră o consacram trupului și mult prea puțin sufletului.

Noi oțitem faptul că trupul este trecător, iar sufletul este netrecător și purtător de lumină. Sufletul este cel care poartă lumina lui Dumnezeu, lumina Duhului Sfânt, a înțelepciunii, a rugăciunii, a culturii sau a artei ș.a. Toate acestea se petrec în suflet. Chiar și atunci când oferim un dar unui sărman, tot sufletul este cel care ne pune să facem această faptă bună, deci, mâna se întinde la porunca sufletului milostiv. Iată așadar, cum trebuie să discernem pentru a crea echilibru, spre a avea trupuri și suflete sănătoase.

Iubiți credincioși,

Cuvintele Mântuitorului din Evanghelia de astăzi nu ne îndeamnă să fim leneși, după cum ar spune unii neștiutori sau rău intenționați, ci ne îndeamnă să ne eliberăm de tirania grijii împovărătoare; grija de a agonisi bunuri materiale nefolositoare. Când Iisus spune: *nu vă îngrijiți de mâncare, de băutură și de îmbrăcăminte (Matei 6, 31)*, aceasta înseamnă că nu trebuie ca viețile noastre să fie reduse la aspectul material sau biologic.

Tot ceea ce înseamnă material sau biologic nu trebuie să blocheze legătura noastră spirituală cu Dumnezeu, deoarece dacă ne îngrijim în mod excesiv de cele materiale, riscăm foarte ușor să uităm de marea bogăție spirituală cu care am fost înzestrați. De fapt, prin cuvintele Sale Mântuitorul dorește să ne atenționeze că eliberarea de cele pământești ne oferă libertatea de a hrăni sufletul, pentru ca astfel să fim în comuniune cu Dumnezeu Creatorul nostru.¹

Cum vom putea noi să ne eliberăm de îngrijorarea și împovărarea sufletească, spre a ne hrăni așa cum se cuvine sufletele? În acest sens Mântuitorul ne spune: *Luminătorul trupului este ochiul. Dacă ochiul tău va fi curat, tot trupul tău va fi luminat. Iar dacă ochiul tău va fi rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci dacă lumina din tine este întuneric, dar întunericul, cu cât mai mult! (Matei 6, 22-23)*. Deci, eliberarea vine din curățire. Domnul nu spune în fața ta sau deasupra ta, ci El vorbește de lumina care se află în noi. Prin aceste cuvinte, Iisus întoarce întreaga icoană a ochiului și a trupului spre omul cel dinlăuntru, spre omul cel duhovnicesc.²

În acest sens, demnă de amintit este o istorisire din Pateric: Se făcea ca Avva Veniamin era pe moarte iar ucenicii se rugau lângă patul lui pentru însănătoșire. Dar bătrânul, auzind pentru ce se roagă, le-a spus: *Rugați-vă pentru omul meu cel dinlăuntru, să nu se îmbolnăvească acesta; de pe urma trupului n-am avut mare lucru de câștigat, iar acum, că-i bolnav, nu simt nici o pierdere.*³

¹ †DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Evaghelia Slavei lui Hristos, Predici la Duminicile de peste an*, Ed. Basilica, București, 2016, pp. 103-104.

² SFÂNTUL NICOLAE VELIMIROVICI, *Predici*, Ed. Ileana, București, 2006, p. 347.

³ *Ibidem*, p. 348.

Iubiți credincioși,

Sunt și alte considerente pentru care porunca Mântuitorului Iisus Hristos *Nu vă îngrijorați!* nu este nicidecum un îndemn la lene. Astfel, citind Sfânta Scriptură și în special Noul Testament, vom vedea că Mântuitorul nu a îndemnat niciodată pe ucenicii săi la trândăvire. Dimpotrivă, atât învățătura Sa, cât și pilda vieții Sale, sunt bogate în dovezi contrarii. Să ne amintim parabola talanților rostită de Iisus, în care ni se vorbește despre pedepsirea celui care nu a înmulțit talantul oferit de stăpânul său. Însuși Mântuitorul, deși Fiu al lui Dumnezeu, până la vârsta de 30 de ani a muncit în atelierul de dulgherie al lui Iosif. De asemenea, ne amintim și de Apostolul Pavel care spune foarte clar: *Cine nu voiește să muncească, nici să nu mănânce!* (II Tesaloniceni 3, 10).

Așadar, înțelesul corect al cuvintelor din Evanghelia de azi este acela că Mântuitorul corectează greșelile pe care oamenii le fac pentru a câștiga beneficii materiale, fără să poarte grijă de suflet.⁴

În altă ordine de idei, să ne amintim de cuvintele Mântuitorului care spune: *Nu puteți sluji la doi domni, lui Dumnezeu și lui mamona.* Cuvântul *mamona* provine din limba aramaică și înseamnă *bogăție*, dar și poftă egoistă de avere. Prin urmare, nu putem sluji intereselor spirituale, atâta timp cât activitatea noastră este orientată exclusiv și excesiv în scopuri egoiste. În acest sens, trebuie să avem mereu ca pildă cuvintele lui Iisus: *Acolo unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră.*⁵

⁴ Pr. Dr. ȘTEFAN SLEVOACĂ, *Raze din lumina lui Hristos, Predici*, Ed. Episcopiei Buzăului, 1996, p. 74.

⁵ ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, *Mitropolitul Ardealului, Tîlcuri noi la texte vechi*, Sibiu, 1989, p. 213.

Omul care trăiește slujind materia în mod umilitor, având încredere excesivă în puterile proprii, primește astăzi porunca Mântuitorului: *Nu vă îngrijorați!* Acest tip de om este cel care se îngrijorează, tocmai pentru că îl îndepărtează din viața sa pe Dumnezeu, uitând calitatea sa de fiu al Celui Preaînalt, înzestrat cu suflet nemuritor.

Mulți se coboară atât de mult, încât devin robi ai pântecelui, toată grija lor rezumându-se la mâncare, băutură și alte plăceri trupești. Preocuparea acestora este doar pentru cele din lumea văzută și astfel putem spune cu psalmistul: *Omul pus în cinste fiind, n-a priceput. Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte* (Psalm 48, 21).

Iubiți credincioși,

Evanghelia de azi ne întărește încrederea în grija lui Dumnezeu față de noi, arătând lucrarea Lui în lume. *Nu vă îngrijorați! [...] căci cine dintre voi, îngrijindu-se (îngrijorându-se) poate adăuga staturii sale un cot? Deci dacă nu puteți face nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiți de celelalte?* (Luca, 12, 25-26). Este foarte adevărat și demn de reținut acest aspect: Oricât ne-am strădui pe acest pământ să realizăm ceva, nu vom reuși fără ajutorul lui Dumnezeu.

Arăm ogoare și le semănăm, dar dacă Dumnezeu nu dă ploaie la bună vreme, în zadar ne-am ostenit. Oamenii în general sunt trufași, iar acest păcat Îl supără pe Dumnezeu cel mai mult. Trufia este păcatul pe care Dumnezeu îl pedepsește și arată celor care îl nesocotesc cât de neajutorați pot fi fără ajutorul Său.

Așadar, datori suntem să ne încredințăm puterii lui Dumnezeu cu nădejde, fiind buni chivernisitori ai darurilor Sale, spre slava Preasfintei Treimi. Amin!